

2022-6

15. december 2022

All. nr./brevnr.:

2022-907-0003-20

Sull./sagsbeh.: LR/jh

**Kommuneqarfik Sermersuup kommunip qullersaqarfiani
sulisut feriami akiliunneqarlutik angalanerinut aningaasar-
tuutnik akiliisimanera**

Ombudsmandip naammagittaalliuutitut suliamik suliarinninnerminut atatillugu suliamit allagaatit arlallit tiguai, taakkunanngalu erserpoq Kommuneqarfik Sermersooq qullersaqarfimmini sulisup taassumalu inoquaasa feriami akiliunneqarlutik angalanerinut aningaasartuutnik akiliisimasoq.

Ombudsmandi aalajangerpoq kommunip qullersaqarfimmini sulisut taakkualu inoquaasa, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik angalanerinut aningaasartuutnik akiliisimaneranik nammineerluni misissuiffiginninneq Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15 tunngavigalugu aallartinniarlugu.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip qullersaqarfimmini sulisut taakkualu inoquaasa, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik angalanerinut aningaasartuutnik akiliisimanera inatsisikkut tunngavissaqarani akiliinerusoq, taamaalillunilu kommunip aningaasat sulisut taakkua iluaqtissarsisinneqarnerinut inatsisikkut tunngavissaqarani atorsimagai.

Tamanna Ombudsmandip isorisarialerujussuartut isigaa.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnerani kommunip oqaatigaa kommunip qullersaqarfiani sulisut inoquaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqar-

tut suli 18-iliisimannngitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik ukiumoor-tumik angalatinneqartarnerinut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq takuneqar-sinnaasoq. Taamaattumik sulisut feriami akiliunneqarlutik isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit taamatut angalasinnaatitaanngitsut feriami akiliunne-qarlutik angalatinneqartarnerinik atorunnaarsitsiortorneq kommunip 2022-mi oktoberip naanerani aallartisarsimavaa.

Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa periaaseq inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq taamaattoq atorunnaarsinnejassappat kommunip suli-soqatigiikkuutaanut pineqartunut siumoortumik ilimasaaruteqarnissaa pisaria-qanngitsoq.

Ombudsmandip kommuni qinnuigaa oqaaseqaatini kommunip qanoq iliuuse-qarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnini ukiup nalunaarusiuunneqartup naane-rani suli naammassinngilaa.

(Oqaaseqaat 15. december 2022-meersoq, j.nr. 2022-907-0003)

Tamatuma kingortigut imatut oqaaseqateqarpunga:

1. Suut misissorpakka?

1.1. Suliaq taanna nammineerlunga misissuiffigaara. Inatsisartut Ombudsman-diat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 15, imm. 1 innersuussutigaara, tassuunalu aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffinginnilersinnaasoq.

Kommunip qullersaqarfimmini sulisut inoquaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut 18-it inorlugit ukioqartut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalanerinut aningaasartuutinik akiliisarnera misissorniarlugu aalajangerpunga.

Kommunip qullersaqarfiani sulisut feriami akiliunneqarlutik angalanerinut akiliisarnermik aaqqissuussinerup inatsisikkut tunngavissaqannginnersa nalunngikka-luarlugu feriami akiliunneqarlutik angalasarsimanersut apeqqut isummerfiginiarnagu aalajangerpunga.

1.2. Ajornartorsiutinik taamaattunik siusinnerusukkut nammineq suliarinnismannngikkaangama Danmarkimi atuakkiaasimasut aamma Folketingip Ombudsmandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut aallaavigisarpakka. Kalaallit Nu-naanni inatsiseqartitsinKKut tunngaviup Danmarkimilu inatsiseqartitsinKKut tunngaviup pingarnerusutigut assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq.

Oqaaseqaatiga imatut tulleriinnilerneqarpoq:

- Immikkoortoq 2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat
- Immikkoortoq 3. InatsiseqartitsinKKut tunngavigisaq
- Immikkoortoq 4. Kommunip isumaa
- Immikkoortoq 5. Uanga naliliinera

Oqaatigaara suliap ingerlasimanerata allaaserineqarnera oqaaseqaammut tuliummat.

2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat

Naammagittaalliuut pillugu suliamik suliarinninninnut atatillugu suliami allagaatit arlallit tiguakka, taakkunanngalu erseroq kommunip qullersaqarfiani sulisup inoquaasalu feriami akiliunneqarlutik angalanerannut aningaasartuutit kommunip akilersimagai.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerpunga kommunip qullersaqarfiani sulisup inoquaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut 18-it inorlugit ukioqartut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalanerannut aningaasartuutinik akiliisimanera misissorniarlugu.

Kommuni allakkatigut 20. april 2022-meersutigut qinnuigaara suliami allagaatit oqaaseqaallu nassiuteqqullugit.

Suliami allagaatit kommunillu oqaaseqaataa 27. maj 2022-mi ullulerneqarsimasoq e-mailikkut 9. juni 2022-meersukkut tiguakka. Suliami allagaatit amerlanerut 14. juni 2022-mi tiguakka.

Kommunip oqaatigaa kommunip qullersaqarfiani sulisut inoquaallu feriami aki-liunneqarlutik ukiumut ataasiarlutik angalasartut. Tamanna sulisut pineqartut atorfinitsinneqarnerminni isumaqatigiissutaanni takuneqarsinnaavoq.

Kommuni allakkatigut 30. juli 2022-meersutigut qinnuigaara ilassutaasumik o-qaseqaateqaqqullugu, kommunillu qullersaqarfiani sulisup pineqartup atorfinit-sinneqarnerani isumaqatigiissutip assilinera kiisalu suliami allagaatit siullermik nassiussinermi ilanngunneqarsimanngitsut nassiuteqquullugit.

Suliami allagaatit amigaataasut kommunillu akissutaa 1. august 2022-mi tiguakka. Atorfinitstsineq pillugu isumaqatigiissummit erserpoq kommunip qullersaqarfiani sulisoq taanna pisortat pillugit ataatsimut isumaqatigiissut Naalakkersuisut aamma Akademikerit Kattuffiisa (Djøfip, Dansk Magisterforeningip, Gymnasieskolernes Lærerforeningip, Ingeniørforeningip, IDA-p, Forbundet Arkitekter og Designerit aamma Dansk Psykolog Foreningip) Kalaallit Nunaanni Namminer-sorlutik Oqartussani aamma Kalaallit Nunaanni kommunini pisortat akissarsiaat atorfinitsinneqarnerminnilu atugassarisaat pillugit isumaqatigiissutaat” tunnagavigalugit atorfinitsinneqarsimasoq.

Kommunip oqaatigaa kommunip qullersaqarfiani sulisut tamarmik inoqutitillu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut 18-it inorlugit ukioqartut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalatinneqartartut.

Sulisup inoquaasalu feriami akiliunneqarlutik angalaneri pisortanut ataatsimut isumaqatigiissummi pineqartunut ilaatinneqartut kommuni isumaqarnersoq apeqqutiga eqqarsaatigalugu kommunip oqaatigaa suliaq kommunip 1. september 2022-p kingornatigut uterfigeqqinniaraa.

Kommunip apeqqummut tassunga akissutaa 14. november 2022-mi tiguara. Kommunip oqaatigaa kommunip qullersaqarfiani sulisut inoquaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut 18-it inorlugit ukioqartut ilanngullugit, feriami

akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalatinneqartarnissaannut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq takuneqarsinnaasoq.

Kommunip tassunga atatillugu oqaatigaa sulisunut isumaqartigiissutit atuuttut tunngavigalugit feriami akiliunneqarluni angalanissamut pisinnaatitaanngitsunut feriami akiliunneqarluni angalatitsisarnerit atorunnaarsiorneqarnerat 2022-mi oktoberip naanerani aallarnisarneqarsimasoq.

3. Inatsiseqartitsinakkut tunngavigisaq

Pisortani oqartussaasoq aningaasaanik aatsaat atuisinnaagajuttarpoq taamaaliornissamut inatsisikkut tunngavissaqaruni. Kommuni kommuninik piginnaatitsinerup nassatarisaanik aningaasaanik pisuni aalajangersimasuni atuisinnaavoq. Kommuninik piginnaatitsineq malittarisassanut inatsisikkut aalajangersagaangitsunut allassimanngitsunullu kommunip aningaasaqarnikkut pisuni aalajangersimasuni inatsisikkut tunngavissaqarani atuinissaminut periarfissaanik aalajangersaasunut taaguutaavoq. Suliassaqarfilli pineqartoq inatsisikkut isumaqati-giissutitigulluunniit aalajangersaavagineqarsimappat kommuninik piginnaatitsineq atorneqassanngilaq.

Pisortat ingerlatsivianni, matumani kommunit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, atorfinitsitsisarneq eqqarsaatigalugu suliassaqarfik taanna suliffeqarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassatigut aalajangersaavagineqarsimavoq, soorluferia pillugu inatsisikkut, funktionærit pillugit inatsisikkut aamma naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut. Suliassaqarfik taanna isumaqatigiissutitigut aamma ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassatigut tunngavitsigullu aammattaaq aalajangersaavagineqarpoq.

Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi aappaissaanik naqitertinneqartuni "Del II Forvaltningspersonalet" aamma Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi siullermik 2018-imi naqitertinneqartumi "Del II Forvaltningspersonalet", pingaartumik qupperpernerit 207 tulliilu aamma qupperneq 754. Kommuninik piginnaatitsineq eqqarsaatigalugu Karsten Revsbechip

Jens Gardellu atuakkiaanni "Kommunalret"-imi sisamassaanik naqitertinneqartumi kapitali 2 sukumiinerusumik misissoqquara.

3.1. Kommunip sulisunik atorfinititsinermi aningaasanik atuisarnera

Kommunimi atorfinititsineq isumaqatigiissut sulisut kattuffiinut susassaqartunut isumaqatigiinniarsinnaatitaasunut pisortanit isumaqatigiissutigineqarsimasoq tunngavigalugu imaluunniit tjenestemandit pillugit inatsit tunngavigalugu tjenestemanditut atorfinititsinertut pisinnaavoq. Atorfinititsitaanermut tunngasut i-natsisikkut isumaqatigiissutikkullu (aftale) aalajangersaavigineqarsimanngippata imaluunniit isumaqatigiissummi (overenskomst) pineqartunut ilaatinneqanganngippata atorfinititsineq inunnut ataasiakkaanut isumaqatigiissuteqarnikkut aamma pisinnaavoq.

Tassa imaappoq suliassaqarfimmi atorfinititsinermut tunngasut pillugit assiginngitsutigut isumaqatigiissuteqartoqartarsimappat (aftaler/overenskomster) kommuuni sulisunik isumaqatigiissutigineqarsimasut taakku tunngavigalugit atorfinititsisartussaasoq.

Suliassaqarfik isumaqatigiissutitigut (overenskomster) aalajangersaavigineqarsimappat kommuuni atorfinititsineq pineqartoq pillugu inunnut ataasiakkaanut immikkut isumaqatigiissuteqarsinnaanngilaq atugassaqartitsisinnaananilu. Taamaalilluni sulisoqatigiikkutaaanut aalajangersimasunut isumaqatigiissut (overenskomst) feriani akiliunneqarluni angalanissamut periarfissiinngippat kommuuni angalanernut taamaattunut aningaasartuutinik inatsimmik unioqqutitsinani aikiisinaasussaanngilaq.

3.2. Kommunimi pisortatut atorfinni atorfinititsisarneq

Kommunimi pisortatut atorfinni atorfinititsisarneq ataatsimut isumaqatigiissumi uani pineqartunut ilaatinneqarpoq: Pisortat pillugit ataatsimut isumaqatigiissut 20. oktober 2020-meersoq.

Pisortat pillugit ataatsimut isumaqatigiissummi § 4 feriami angalanernut akilee-qataassutinut feriamilu angalanernut aningaasaateqarfimmut tunngasuovoq. § 4 imaattunik oqaasertaqarpoq:

**"Feriami angalanernut akileeqataassutit, feriami angalanernut
aninggaasaateqarfik**

Feriani angalanernut akileeqataassutit. Pisortanut Djøfimut isumaqatigiissummi ilin-niartitaanermut ilanngussami aamma DSA-mut isumaqatigiissut tunngavigalugu ilin-niartitaanerni pineqartunut ilaatinneqartunut, tak. **ilanngussaq 1**, qinnuteqaateqar-toqarneratigut feriamut akileeqataassutinik 16.500,00 kr.-nik ukiumoortumik tun-niussisoqarsinnaavoq, atorfeqartitaasoq Djøfimut isumaqatigiissummi § 35 imaluunniit § 36 imaluunniit DSA-mut isumaqatigiissummi § 35 imaluunniit § 36, katissimallugu aapparisami tassungaluunniit naligitaasutut inisisimasup feriami akiliunneqarluni a-ngalasinnaatitaanera tunngavigalugu ukiumi pineqartumi feriami akiliunneqarluni a-ngalasinnaatitaariinngippat. Feriamut akileeqataassutinik katersineq qaamatikkaar-tumik akissarsiallu tunngavigalugit pisarpoq, ulloq atorfinititsivusoq aallarnerfigalugu atuutilersumik. Piffissaq feriami angalanernut akileeqataassutinik katersivusoq 1. aprilimit 31. martsimut ingerlasarpoq. Qinnuteqaat akuerineqarpat feriami angalaner-mut akileeqataassutit aprilip qaammataani akissarsianik tunniussinermut atatillugu tunniunneqassapput.

Imm. 2. Feriami angalanernut aninggaasaateqarfimmut tapiissutit. Pisortanut ilinniarti-taannerat/tunuliaqutaat Djøfimut/DSA-mut isumaqatigiissummi matussusiivigineqan-gitsunut Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Atorfillit Kattuffissuata (NAK-ip) akiliunneqarluni angalanerit pillugit isumaqatigiissutaanni 20. april 1998-imeersumi – NAL 4-1-48 - § 3, pisortat pillugit ataatsimut isumaqatigiissummi § 8, imm. 3 tunngavi-galugu feriani akiliunneqarlutik angalasinnaatitaangitsunut katissimallugulu aappari-sap tassunngaluunniit naligitaasutut inisisimasup feriami akiliunneqarluni angalasin-naatitaanera tunngavigalugu ukiumi pineqartumi feriami akiliunneqarluni angalasin-naatitaariinngitsumut sulisitsisup feriami angalanernut aninggaasaateqarfimmut qaam-mammut 620,- kr.-t akilertassavai, tassanngalu feriami angalanernut tapiissutinik a-ningaasaateqarfik pillugu aalajangersakkat tunngavigalugit qinnuteqartoqarsinna-voq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisut 1. april 1998 sioqqullugu atorfinitinsinneqarsimasut ataavartumillu atorfe-qartitaanermikkut feriami akiliunneqarlutik angalasinnaatitaasimasut, tak. Ka-laallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Atorfillit Kattuffissuata (NAK-ip) akiliun-

neqarluni angalanerit pillugit isumaqatigiissutaanni 20. april 1998-imeersumi – NAL 4-1-48 - § 3, pisortat pillugit ataatsimut isumaqatigiissummi § 8, imm. 3 tunngavigalugu feriani akiliunneqarlutik angalasinnaaginnartussaapput.

Djøfimut isumaqatigiissummi § 35 inatsisilerituunut universitetsøkonominullu il.il. 31. marts 1996 aallarnerfigalugu atorfinitssinneqarsimasunut ikaarsaariarnermi aalajangersakkanut tunngasuuvvoq. § 36 inatsisilerituut universitetsøkonomillu il. il. piffissami 1. april 1991-imit 31. december 1996-imut atorfeqartitaasimasut feriami akiliunneqarlutik angalasarnerinut tunngasuuvvoq. Djøfimut isumaqatigiissut (overenskomst) tassaavoq "Naalakkersuisut aamma Djøfip inatsisilerituutut kandidatit aamma universitetsøkonomit il.il Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu atorfeqartitaasut pillugit isumaqatigiissutaat".

DSA-mut isumaqatigiissummi (overenskomst) § 35 atorfinitssinneqarnermi so-raarnermilu angalanernut pequtillu nuunneqarnerinut tunngasuuvvoq. § 36 Kalaallit Nunaanni akiliunneqarluni angalanernut tunngasuuvvoq, tassuunalu aalajanger-sarneqarpoq Kalaallit Nunaanni qinnuteqaataasumik peqquneqarnikkulluunniit nuunnermi najugaqarfingisamit suliffiusussamut nutaamat akiliunneqarluni anga-lasoqarsinnaasoq. DSA-mut isumaqatigiissut tassaavoq "Naalakkersuisut (Nam-minersorlutik Oqartussat) aamma De Samforhandlende Akademikerorganisationer (Ingenørforeningen i Danmark, Forbundet Arkitekter og Designere, DM (Dansk Margisterforening) aamma Dansk Psykologforening) aamma Kommunikation & Sprog kiisalu Bibliotekar forbundet Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu atorfeqartitaasut pillugit isumaqatigiissutaat".

Taamaalilluni pisortat pillugit ataatsimut isumaqatigiissut atorfeqartitaasup iliniagaqarsimanini tunuliaqutarisaniluunniit tunngavigalugu feriami akiliunneqarluni ukiumoortumik angalanermut akileeqataassutinik 16.500 kr.-nik qinnuteqarnissaanut imaluunniit feriami angalanermut tapiissutinik feriami angalanernut a-ningaasaateqarfimmit qinnuteqaateqarnissaanut aallaavittut periarfissiivoq. Pisuni taakkunani marlunni tamanna taamaallaat atuuttarpoq atorfeqartitaasoq katissimallugu aapparisami tassungaluunniit naligititaasutut inissismasup atorfeqartitaanermini atugassarisaanut ilaasutut feriami akiliunneqarluni ukiumi pine-qartumi angalasinnaatitaasimannngippat.

Pisortat pillugu ataatsimut isumaqatigiissut aalajangersakkanik inunnut ataasiakkauut isumaqatigiissuteqarnikkut atorfinititsinnaanermut periarfissiisunik imaqanngilaq.

4. Kommunip isumaa

Kommunip oqaaseqaatini suliamilu allagaatini uannut allakkatigut 27. maj 2022-meersutigut e-mailikkut 9. juni 2022-meersukkut nassiuppai. Kommunip ataatsimut oqaatigaa qullersaqarfimmi sulisut inoquaasalu feriami akiliunneqarlutik 2021-mi angalanerinut aningaasartuutit kommunip akilersimagai.

Feriami akiliunneqarluni angalanerit eqqarsaatigalugit kommunip oqaatigaa kommunip qullersaqarfiani sulisut inoquaallu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut 18-inik ukioqalersimanngitsut ilanngullugit, feriani akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalasinnaatitaasut. Tamanna sulisut pineqartut isumaqatigiissutaannit erserpoq.

Feriami akiliunneqarluni angalanerit taamaattut pisortat pillugit ataatsimut isumaqatigiissummi pineqartunut ilaasut kommuni paasinninnerineraa apeqqut eqqarsaatigalugu kommunip paasissutissiissutigalugu oqaatigaa kommunip eqqartuussissuserisoq akissuteqarnerminut atatillugu naliliisissimagaa. Kommuni tamanna tunngavigalugu akivoq kommunip qullersaqarfiani sulisut inoquaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarluni ukiumoortumik angalatinneqartarnissaannut pisortat pilugit ataatsimut isumaqatigiissummi, Djøfimut isumaqatigiissummi, DSA-mut isumaqatigiissummi allamiluunniit inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq takuneqarsinnaasoq.

Kommunip tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa feriami akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneq sulisunut isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit feriami akiliunneqarluni taamatut angalasinnaatitaanngitsunut tamanut atorunnaarsineqassasoq kommunip eqqartuussissuserisuata kaammattuutigisimagaa. Kommunip tamanna tunngavigalugu oqaatigaa feriami akiliunneqarluni angalasinnaatitaanermik sulisunut isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit feriami akiliun-

neqarluni taamatut angalasinnaatitaanngitsunut atorunnaarsitsiortorneq kom-munip 2022-mi oktoberip naanerani aallartisarsimaga.

Kommunip qullersaqarfiani sulisup kommunimi Sulisoqarnermut Immikkoortorta-qarfimmuit e-mailia 31. oktober 2022-meersoq imaattoq suliami allagaatinit tigu-neqartunit erserpoq:

"Isumaqtigiissutip avataatigut feriami akiliunneqarlutik angalatinneqartartut tamarmik feriami akiliunneqarlutik angalatinneqartarneri atorunnaarsinnejassapput, NHD-mit tunngavilersuut kakkissaq innersuussutigalugu.

Tusarniaasoqqaassaaq, tamatumalu kingornatigut aalajangiisoqassalluni.

Qullersaqarfipiup feriami akiliunneqarluni angalatitsisarneranik suliaq tunngavigalugu al-lakkiaq (notat) suliarineqassaaq, tassanili tunngaviusut isumaqtigiissutit avataasigut feriani akiliunneqarlutik angalatinneqartartunut tamanut atuupput.

Feriami akiliunneqarluni angalasarernik atorunnaarsitsineq Tasiilamiittunut Paamiu-niittunullu atuutinngilaq, taakkumi sulisunik tigumminniinnarnissaq siunertaralugu kommunalbestyrelsimit akuerisaasumik immikkut aaqqiivigineqarsimammata. Taanna immikkoorluni ingerlavooq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

5. Uanga naliliinera

Kommunip uannut oqaaseqaammini 14. november 2022-meersumi oqaatigaa kommuni isumaqtigiissutinik assigiinnngitsunik (overenskomster, aftaler) il.il., matumani feriami akiliunneqarluni angalasarnerit pillugit isumaqtigiissutit a-tuuttut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, misissuereerluni eqikkaalluni inerniliisoq kommunip qullersaqarfiani sulisut inoquaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi na-jugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik ukiu-moortumik angalatinneqartarnerinut pisortat pillugit ataatsimut isumaqtigiis-summi, Djøfimut isumaqtigiissummi, DSA-mut isumaqtigiissummi allaniluun-niit inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq takuneqarsinnaasoq.

Kommunip paasinninna isumaqtigaara.

Taamaalilluni uanga naliliinera unaavoq kommuni kommunip qullersaqarfiani sulisut inooqutaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalatinneqartarnerinut aningaasartuutinik akiliinermut aningaasanik atuisinnaanngitsoq. Uanga paasinninnersa unaavoq aalajangiisususoq tassaasoq atorfeqartitaanerup pisortat pillugit ataatsimut isumaqtigiissutikkut aalajangersaavigineqarsimancerat, suli-sullu taakku ikaarsaariarnermi aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqannginerat.

Kommunip qullersaqarfiani sulisut pisortat pillugit ataatsimut isumaqtigiissut isumaqtigiissulluunniit alla tunngavigalugu feriami akiliunneqarlutik angalasin-naatitaanngitsut eqqarsaatigalugit isumaqarpunga feriami akiliunneqarluni ukiumoortumik angalanernut aningaasartuutinik akiliisimanera akiliinerusoq inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq, kommunilu taamaalilluni aningaasanik kommunip qullersaqarfiani sulisut inoqutaasalu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilanngullugit, iluaqtissarsisinneqarnerannut inatsisikkut tunngavissaqarani atuisimasoq.

Uanga naliliinera unaavoq kommuni kommunip qullersaqarfiani sulisunut aningaasartuutinik taamaallaat akiliisinnaasoq tamanna pisortat pillugit ataatsimut isumaqtigiissutip nassatarippagu. Isumaqtigiissut taanna kommunip qullersaqarfiani sulisunut, inoqutaannut meeraqarsimappallu meeqqanut angerlarsimaffimmi najugaqartunut suli 18-iliisimanngitsunut feriami akiliunneqarluni angalanissamut pisinnaatitaaffiliinngilaq, sulisoq isumaqtigiissummi tassani ikaarsaariarnermi immikkut aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqanngippat.

Kommunip qullersaqarfiani sulisup atorfinitssinneqarnera pillugu isumaqtigiissutip assilineranit pissarsiarineqartumit erserpoq kommunip sulisoq taanna pisortat pillugit ataatsimut isumaqtigiissut tunngavigalugu atorfinitssissimaga. Sulisup atorfinitssinneqarnera pillugu isumaqtigiissummit erserpoq sulisoq taanna inoqu-tinilu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalasinnaatitaasut.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit uanga naliliinera unaavoq feriami akiliunneqarluni angalasinnaatitaanerup sulisup pineqartup atorfinitssinneqarnerani isuma-

qatigiissummi allassimanera kommunip qullersaqarfiani sulisup taassuma inoqu-timilu, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilan-ngullugit, feriami akiliunneqarlutik angalanerinut aningaasartuutinik akiliisar-nermik aaqqissuussinermik kommunip inatsisinik unioqqutitsinani akiliisinnaane-ranik apeqqummut sunniuteqanntsoq.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunip qullersaqarfiani sulisut inoquaasalu feriami akiliunneqarlutik angalasarnerinut aningaasartuutit kommunip akilersin-naanngikkai.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga kommunip qullersaqarfiani sulisut inoquaasalu feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalasarnerinut aningaasar-tuutinik inatsisikkut tunngavissaqarani akiliisarnermik kommunip periaasia isori-sarialerujussuusoq.

Kommunip uannut paassisutissiissutigaa feriami akiliunneqarluni angalasinnaa-titaaneq sulisunut isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit feriami akiliunne-qarluni taamatut angalasinnaatitaanngitsunut tamanut atorunnaarsinneqassasoq kommunip eqqartuussissuserisuata kaammattuitigisimagaa. Kommunip oqaase-qaataanit erserpoq sulisunut isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit feriami akiliunneqarluni angalanissamut pisinnaatitaanngitsunut feriami akiliunneqarluni angalatitsisarnerit atorunnaarsiortorneqarnerat kommunip tamanna tunngaviga-lugu 2022-mi oktoberip naanerani aallarnisarsimagaa.

Tamanna imatut paasivara kommunip paasinninna unaasoq kommunik feriami akiliunneqarluni angalasinnaatitaanermik atorunnaarsitsisinnaalersinnagu kom-munip qullersaqarfiani atorfekartitaasut inoquaasalu, meeqqat angerlarsimaf-fimmi najugaqartut suli 18-iliisimanngitsut ilanngullugit, feriami akiliunneqarluni ukiumoortumik angalatinneqartarnerinut aningaasartuutinik akiliisarnera inatsi-sikkut tunngavissaqanngitsoq nalinginnaasumik ilimasaaruteqarnikkut atorfekar-titaasunillu siumoortumik tusarniaavigininnikkut atorunnaarsinneqassasoq.

Kommuni tamatumani isumaqatigingilara. Uanga paasinninna unaavoq pe-riaaseq inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq taamaattoq atorunnaarsinneqassap-

pat siúmoortumik ilimasaaruteqarnissaq tusarniaanissarluunniit pisariaqanngitsosq.

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatiga kommunip qanoq iliuuseqarnissaanut pisutissaqalersitsinersoq uannut nalunaarutigeqqullugu.

Oqaaseqaat manna oqaaseqaammi pineqartut kikkuussusii ilisarnarunnaarsillugit nittartakkanni tamanut saqqummiunneqarumaarpoq 2022-milu ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarumaarluni.

SULIAP INGERLASIMANERATA ALLAASERINEQARNERA

Kommuni 20. april 2022-mi qinnuigaara suliami allagaatit kommunillu oqaase-qataa uannut nassiuteqqullugit.

Feriami akiliunneqarluni angalanernut aningaarsartuutinik akiliisimaneq eqqar-saatigalugu kommuni qinnuigaara qullersaqarfimmi sulisup inoquaasalu 2021-mi feriami akililiunneqarlutik angalanerinut aningaasartuutit kommunip akiler-simanerai paasissutissiissutigeqqullugu.

Allakkakka IT-mik atortorissaarutitigut ajornartorsiuteqarneq pissutigalugu kom-munimut apuutinngitsoormata 26. april 2022-mi aamma 12. maj 2022-mi nas-siuteqqippakka.

Sulisuma ilaata Kommunik Nakkutilliisoqarfiup Allattoqarfia 20. maj 2022-mi attaveqarfigaa, suliaq Nakkutilliisoqarfimmi suliarineqarnersoq paasiniarlugu. Nakkutilliisoqarfiup Allattoqarfia oqaatigaa suliaq Nakkutilliisoqarfimmi suliari-neqanngitsoq.

Kommunip oqaaseqaatini suliamilu allagaatit uannut e-mailikkut 9. juni 2022-mi nassiuppi. Kommunip oqaaseqaammi 27. maj 2022-mi ullulerneqarsimasumi oqaatigaa kommunip sulisumi ataatsip inoquaasalu feriami akiliunneqarlutik a-ngalanerinut aningaasartuutit katillugit 31.481,86 kr.-t 2021-mi akilersimagai. Tamatumunnga upernarsaatit nassuaallu sulisumit pineqartumit suliarineqarsi-masoq kommunip akissutaanut ilanngullugit nassiunneqarput.

Suliami allagaatit amigaataasut kommunip 9. juni 2022-mi akissutaanut kukku-nikkut ilanngutinngitsoorneqarsimasut kommunip malinnaatillugit 14. juni 2022-mi nassiuppi.

Ilanngussaq 1 nassuaammik sulisumit pineqartumit suliarineqarsimasumik 23. maj 2022-mi atsiorneqarsimasumik imaqarpoq. Feriami akiliunneqarluni angala-neq eqqarsaatigalugu takuneqarsinnavoq sulisoq taanna inoqutinilu, direktørit allat assigalugit, ukiumut ataasiarlutik feriami akiliunneqarlutik angalatinneqar-tartut, sulisup taassuma isumaqatigiissutaani allassimasutut.

Kommunip feriami akiliunneqarluni angalanerit pillugit ilumini tunaartarisassai kommunip akissutaanut aammattaaq ilanngullugit nassiunneqarput.

Kommuni allakkatigut 30. juni 2022-meersutigut qinnuigaara ilassutaasumik o-qaaqseqaateqaqqullugu suliamilu allagaatit amigaataasut uannut nassiuteqqullugit, matumani sulisup atorfinitssinnejnarnerani isumaqatigiissut ilanngullugu eq-qarsaatigalugu. Kommuni aammattaaq qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaate-qaqqullugu, ilaatigullu makku oqaatigalugit:

"[...]

Kommuneqarfik Sermersooq aammattaaq qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara manna immikkut isummerfigeqqullugu, tas-salu atorfeqartitaasup taassumaluunniit ilaquaasa feriami akiliunneqarlutik angalasar-neri Naalakkersuisut aamma Akademikerit Kattuffiisa (Djøfip, Dansk Magisterforening-ip, Gymnasieskolernes Lærerforeningip, Ingenørforeningip, IDA-p, Forbundet Arkitekter og Designerit aamma Dansk Psykolog Foreningip) Kalaallit Nunaanni Nam-minersorlutik Oqartussani aamma Kalaallit Nunaanni kommunini pisortat akissarsiaat atorfinitssinnejnarmerminnilu atugassarisaat pillugit isumaqatigiissummi (pisortanut ataatsimut isumaqatigiissummi) pineqartunut ilaatinneqanngitsut,

[...]"

Kommuni aammattaaq qinnuigaara kommunimi atorfeqartitaasut inoqtaalu kik-kut feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalatinneqartarnersut paasissutis-siissutigeqqullugu.

Kommunip tamatuma kingornatigut allakkatigut 1. august 2022-meersutigut e-mailikkut ulloq taanna nassiunneqartutigut imatut akivoq:

"[...]

1. Suliamut atatillugu allagaatit tamarmik misissorneqarput, Ombudsmandimullu 9. juni 2021-mi siusinnerusukkut nassiunneqarsimasunut sanilliunneqarlutik, tak. inatsisilerinerimi pisortap [...-p] apeqquteqaataa 30. juni 2022-meersoq. Misissuineq taanna aallaavigalugu takuneqarsinnaavoq allagaatit ilaannaat 9. junimi ajoraluartumik nassiunneqarsimasut. Suliami allagaatit amigaataasut mappimi mailimut ullumikkut nassiunneqartumi kakkiussami massakkut katersorneqarput.
2. Ilanngussaq 2.1. inussiarnersumik takuuk.

3. Kommuneqarfik Sermersuup Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfik feriami akiliunneqarluni angalasarnerit pillugit malittarisassat atuuttut eqqarsaatigalugit oqaloqatigisarpa. Taamaattumik suliaq pillugu oqaaseqaat Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfimmut attaveqarfinginnineq naammasseriarpat Kommuneqarfik Sermersuup malinnaatillugu nassiunniarpa. Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfimmi sulisup suliamik suliarinneqataasup feriarnera pissutigagalugu aatsaat 1. septemberip kingornatigut nalunaaruteqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq.
4. Sulisut inoqtaalu kikkut feriani akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalatinneqartarnerat eqqarsaatigalugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq tamanna quliersaqarfimmut atuummat." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisup atorfinitssinneqarnera pillugu isumaqatigiissut ilangussatut 2.1-itut ilangullugu nassiunneqarpoq. Atorfeqartitaanermut tunngasut eqqarsaatigalugit i-laatigut makku atorfinitssineq pillugu isumaqatigiissummit erserput:

"Atorfeqartitaanermut tunngasuni Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu aqtsinikkut allaffisornermi pisortasut akissarsiaannut atorfeqartitaanerinilu atugassarititaasunut atuuppoq "Overenskomst mellem Naalakkersuisut og Akademikeres Sammenslutning Grønland (ASG) 21. januar 2016-imeersoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Feriami akiliunneqarluni angalaneq eqqarsaatigalugu atugassarititaasut allat pilugit makku erserput:

"Feriami akiliunneqarlutit ukiumut ataasiarlutit angalasinnaatitaavutit, tassanilu ilaitinneqarlutik inoqtitit, meeqqat 18-it inorlugit ukiullit angerlarsimaffimmi najugaqartut ilangullugit." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni allakkatigut 15. september 2022-meersutigut eqqaasippara feriami akiliunneqarluni angalanerit pillugit oqaaseqaat eqqarsaatigalugu kommunip suliaq 1. september 2022-p kingornatigut uterfigeqqinniaraa kommunip nalunaarutigisimagaa.

Kommunip akissutaa 14. november 2022-mi tiguara. Kommunip paasitippaanga kommunip akissumminik suliarinninnermut atatillugu eqqartuussissuserisoq nailiisissimagaa.

"[...]

Eqqartuussissuserisoq isumaqatigiissutit assigiinnitsut il.il., matumani feriami akiliun-neqarluni angalasarnerit pillugit isumaqatigiissutit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, missoreerlugit eqikkaalluni inerniliivoq qullersaqarfik inoqutit ilagalugit feriami akilius-silluni ukiumoortumik angalatitsisarnissaminut pisortat pillugu isumaqatigiissummi, Djøfimut isumaqatigiissummi, DSA-mut isumaqatigiissummit allaniluunniit inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq takuneqarsinnaasoq.

Eqqartuussissuserisup aamma oqaatigaa akissarsiortut isumaqatigiissutikkut tunngavissaligaasumik tunniunneqartartut saniatigut akissarsianik amerlanaarlugit tunine-qarsimappata allatigulluuniit iluaqtissiissutigineqartunik tunineqarsimappata taakku utertillugit aatsaat akileqquneqarsinnaasut taamatut tigusineq tigusisussaanani nalunagu tigusisoqarsimappat.

Eqqartuussissuserisup kommunillu qullersaqarfimmi sulisut isumaqatigiissutikkut pisinnaatitaaffigisaminnik feriami inoqutitik ilagalugit akiliunneqarlutik angalatinneqar-nermik tigusisussaanatik tigusisimasutut isiginngilaat.

Eqqartuussissuserisup tamanna tunngavigalugu kaammattuutigaa inoqutit ilagalugit feriami angalasinnaatitaaneq sulisunut isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit taa-matut pisinnaatitaaffeqanngitsunut tamanut atorunnaarsinnejassasoq.

Feriami akiliunneqarluni angalatitsisarnernik atorunnaarsitsiortorneq 2022-mi okto-berip naanerani aallarnisarnejqarsimavoq.

Feriami akiliunneqarluni angalatitsisarnernik atorunnaarsitsineq kommunimi atorf-qartitaasunut isumaqatigiissutikkut taamatut pisinnaatitaaffeqanngitsunut tamanut a-tuuppoq, Tasiilamili Paamiunilu sulisut tassani ilaatinneqaristik, taakkumi sulisunik ti-gumminniinnarnissaq siunertaralugu communalbestyrelsimit akuerisaasumik immik-kut aaqqiivigneqarsimammata. Tigumminniinnarnissaq siunertaralugu aaqqiineq taanna massakkut sukumiinerusumik nalilersuiffigineqarpoq. (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami allagaatit amerlanerusut tamatuma kingornatigut tiguakka, matumani kommunip eqqartuussissuserisumik allaffigeqatiginninnerani allagaasimasut ilan-ngullugit eqqarsaatigalugit.

Kommunimi qullersaqarfiup Sulisoqarnermut Immikkoortortaqarfimmut e-mailia 31. oktober 2022-meersoq aamma ilaavoq. E-mailimit makku erserput:

“Isumaqatigiissutip avataatigut feriami akiliunneqarlutik angalatinneqartartut tamarmik feriami akiliunneqarlutik angalatinneqartarneri atorunnaarsinnejassapput, NHD-mit tunngavilersuut kakkissaq innersuussutigalugu.

Tusarniaasoqaqqaassaaq, tamatumalu kingornatigut aalajangiisoqassalluni.

Qullersaqarfiup feriami akiliunneqarluni angalatitsisarneranik suliaq tunngavigalugu al-lakkiaq (notat) suliarineqassaaq, tassanili tunngaviusut isumaqtigiissutit avataasigut feriani akiliunneqarlutik angalatinneqartartunut tamanut atuupput.

Feriami akiliunneqarluni angalasarernik atorunnaarsitsineq Tasiilamiittunut Paamiuniittunullu atuutinngilaq, taakkumi sulisunik tigumminniinnarnissaq siunertaralugu communalbestyrelsimit akuerisaasumik immikkut aaqqiivigineqarsimammata. Taanna immikkoorluni ingerlavoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)